
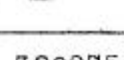

de Kog

 JUNI 1951 No.6

Redactie : Bob Entrop Dierenselaan 89 Den Haag Tel. 320875

HET CONGRES ALS WEGWIJZER

Meer dan 225 belangstellenden en leden hebben het eerste congres voor zee-aquariërs meegemaakt; een congres dat we mogen het gerust zeggen boven alle verwachtingen uitgestegen is. Talloze kleine factoren hebben er aan mede gewerkt dat het tot een succes kon worden. Nauwelijks was het congres één uur oud, toen de heer Breedeveid, als vertegenwoordiger van de Gemeente 's-Gravenhage, mij op weg naar het strand toevertrouwde dat hem wel heel bijzonder de prettige stemming was opgevallen, die direct na de officiële opening het congres kenmerkte. De oorzaak van die prettige stemming moet gevonden worden in het feit, dat iedere congressist(e) beladen met een dosis enthousiasme en bereidheid tot mede- en samenwerking de weg naar Scheveningen had gevonden.

Temidden van een dergelijke groep geestverwanten, welke de zee-aquariërs na aan het hart ligt en welke tevens bereid gevonden zou kunnen worden haar beste krachten te geven aan de verheffing van die zee-aquariërs, voelde ik het als een voorrecht, juist op dit eerste congres, onze plannen voor de nieuwe weg naar een beter en hoger plan, aan onze vrienden der zee te mogen voorleggen.

Uit de onderlinge gesprekken en uit de gehouden voordrachten moge ons duidelijk gebleken zijn, dat het terrein der zee-aquariërs nog braak en onontgonnen in nevelig ochtendgloren verscholen ligt. Heel veel kracht zullen nog gegeven moeten worden; heel veel pioniersarbeid zal nog verricht moeten worden, voordat deze woeste grond in cultuurland herschapen zal zijn.

Dat het steken van één spade in de grond hier weinig zichtbaar effecte weeg brengt is duidelijk. Neen hier wordt behoefte gevoeld aan een corps harde werkers, dat in gezamenlijke arbeid de nu nog woest en vruchtbaar bouwland zal bewerken. Bouwland waarop voortgeteeld zal moeten worden, jaar in jaar uit.

Maar laten we spijkers met koppen slaan. Iedere zee-aquariumhouder moet toch wel de wens koesteren eens zo ver te komen, dat het houden van zeedieren in een plons zeewater niet veel moeilijker behoefte te zijn dan het houden van een bak met tropische siervissen.

Dat dit nu nog niet gezegd kan worden vindt zijn oorzaak in de talloze moeilijkheden en onopgeloste puzzles, die ons iederen dag weer bij het verzorgen van onze zee-aquaria in de weg komen. Door intensieve samenwerking volgens een vastomlijnd plan-waarover ik U in de volgende Kerren nader hoop te vertellen-willen wij trachten deze puzzles stuk voor stuk tot een oplossing te brengen. Hiervoor is een kern ondernemende liefhebbers nodig, die in gemeenschappelijk verband mede wil werken aan de zee-aquariërs op meer wetenschappelijke basis te beoefenen, niet in eerste plaats uit eigen belang, maar om door de bereikte resultaten de mogelijkheid te scheppen, dat ook het zee-aquarium als bron van onuitputtelijk natuurgenoet voor iederen natuurliefhebber bereikbaar zal zijn.

 Bob Entrop
 Voorzitter.

Het congres was 100%!

Inderdaad mogen we ons congres van 27 Mei j.l. zo betitelen. Zo de eerste keer zijn de verwachtingen meestal extra hoog gespannen, zowel bij de deelnemers als bij de organisatoren. Het is echter duidelijk gebleken dat de zee-aquariëk leeft, nee springlevend is!! Uit de verste hoeken van ons land waren de zee-aquariumliefhebbers naar Schovenin- gen gekomen. Er was belangstelling uit Duitsland, maar ook waren er enthousiaste leden en belangstellenden uit België. Dit alles is een uitermate verheugend verschijnsel en bewijst, dat ons congres in een beste- stende behoefte heeft voorzien.

De presentielijst heeft uitgewezen dat meer dan 225 personen aan het congres hebben deelgenomen.

Na de officiële opening door onze voorzitter Bob Entrop, sprak de heer J. Breedveld als afgevaardigde van het Haagse Gemeentebestuur zijn ge- lukwensen voor Biologia Maritima uit. De contactlieden uit binnen- en buitenland brachten groeten en wensen over, waarna de "kor-excursie" een aanvang nam. Tengevolge van het koude voorjaar (Biologia Maritima had dit niet in de hand) was de vangst helaas niet groot. Er stond och- ter tegenover dat we gezamenlijk langs de boulevard en het strand heb- ben gewandeld; de golfbrekers en de zee- en werkt terrein hebben gezien. We hebben een echte kor kunnen zien en ook meegemaakt hoe er mee ge- werkt wordt. Tevens hebben we de spanning ondergaan van: "Wat zou er in zitten?" En passant hebben we er samen gepraat over alles wat er bij het strand- en zee-onderzoek te pas komt. Het was een gezellige excur- sie.

De namiddag bracht ons de lezingen, die stuk voor stuk een indruk gaven van wat er al zo met een zee-aquarium te bereiken en te beleven valt. Onze voorzitter projecteerde dan een glorievolle uiteenzetting de plannen voor de nieuwe weg, waarlangs de zee-aquariëk omhoog gebracht zal worden. Tevens besprak hij ook de waarden van geestelijke verrijking, die natuur studie in het algemeen en het zeeaquarium in het bijzonder eigen zijn. Dr. C. v. d. Meer, die reeds zoveel voor B.M. deed, wist ook nu weer aan de hand van zijn persoonlijke ervaringen interessante dingen-verlucht met lantaarnplaatjes-te vertellen over zijn waarnemingen betreffende de ont- wikkeling van de stuurkrab, een interessant dier, dat in geen enkele bak mag ontbreken. Hij noemde het een enkel voorbeeld van al het mooie, dat men zelfs in een simpel aquarium kan beleven.

De heer E. Kristensen, die ons op zo amusante wijze vele en wetenswaar- dige dingen vertelde over het onderzoek, zoals dat op het Zoologisch Sta- tion te Den Helder plaats vindt, deed ons hart sneller kloppen. Tot slot draaide de ontvolprezen kleurenfilm "Het Groot Barriere Rif", vertoond en toegelicht door Dr. J.M. Lodewijks, die het niet onder stoelen of banken, stak, hoewel ook het zee-aquarium zijn hart bezit. Hiervan getuigde ook de film over het zee-aquarium, waaraan hij thans werkt en waarvan een klein proefgedeelte als premiere op ons congres werd vertoond.

Tussen de bedrijven door werd er heel wat gepraat, werden contacten ge- legd en inlichtingen gevraagd. "De dag is weer veel te kort" was de al- gemene veruchting. Een buitengewoon aardig incident wil ik U niet ont- houden. Een onzer meest enthousiaste Belgische leden verloochende ook thans zijn temperamentvolle aard niet, en vroeg nog even het woord. Op echt Vlaamsse wijze bracht hij de dank van zijn landgenoten over voor het genotene. Daarbij wilde hij het echter niet laten en ontketende zo, maar voor het vuistje weg, een inzameling ten bate van onze vereniging, daarbij zelf het goede voorbeeld gevende. Een spontaan gebaar, dat we nie- licht zullen vergeten!

De organisatoren van dit congres, onder meer en met name de leden van de Haagse Werkgroep, die zich buitengewoon veel moeite hebben moeten getroosten, maar dat eendrachtig en spontaan hebben gedaan, kunnen op een welbestede en succesvolle dag terugzien. Dat vele vooraanstaande personen zich zo waardierend over ons congres uitlieten; dat reeds tijdens het congres zoveel loftuitingen in ontvangst moesten worden genomen en dat reeds de volgende dag brieven met dankbetuigingen binnenkwamen, wil toch wel wat zeggen.

We hopen dat de ingeslagen weg steeds crescendo moge blijven gaan ten voordele van onze vereniging en dus van U.

D. J. H. Ahrens
Secretaris.

De op de mandfles. Handigheidje nummer zoveel.

Door schade en schande wordt ook een zee-aquarianer wijs. Die wijsheid bestaat in het onnozele feit, dat we na diverse grote kurken van onze mandflessen verspeeld te hebben, eindelijk een kleine voorziening treffen, waardoor dit euvel vermeden kan worden.

Op de rit naar zee-we gingen water halen- zat hij er natuurlijk nog stevig op, maar tijdens het vullen werd hij "even" naast de fles neer gelegd, waarop het ding "even" tussen de stenen rolde en "voorgoed" verdwenen was. Dat gebeurt ons nu niet meer. We schaften ons een nieuw stevige kurk aan, draaiden middenboven een trapoog in, waaraan een stevig touwtje bevestigd werd. Wie het mooi wil doen nemen een kettinkje alleen roest dit gauw. Het andere einde van het touwtje werd aan het tenenvlechtwerk rond de hals vastgemaakt en klaar was Kees. Waar de fles nu gaat of staat, de kurk blijft er bij. Om de kurk uit de hals te trekken maken we natuurlijk niet van het touwtje gebruik, want daar is het niet op berekend. Het handigheidje vraagt 5 minuten werk, maar is een "belangrijke" besparing op de uitgavenpost "kurken" en..... op de voorraad verwensingen !.

B. E.

ZEEDIEREN UIT CURACAO

In "de Kor" van April j.l. richtte ik het verzoek tot allen, die belang stelden in Curacao'se zeedieren, mij zo snel mogelijk te berichten, wat zij wensten te ontvangen, opdat ik deze verlangens naar Curacao kon doorsturen. Aan deze oproep werd slechts door twee leden gevolg gegeven. Ik kan mij niet voorstellen, dat er inderdaad geen belangstelling bestaat voor deze unieke gelegenheid om in het bezit te komen van prachtige tropische zeedieren. Ik wil er dan nogmaals de nadruk op leggen, dat de in het April-nummer genoemde voorwaarden gelden voor allen, die Curacao'se dieren willen hebben. Dus ook voor diegenen, die wel eens iets van mij ontvingen. Lees dus de mededeling in het Aprilnummer nog eens door en handel naar de aangegeven richtlijnen.

Ik zal nog een maand wachten en mochten er dan geen verdere aanvragen binnenkomen, dan zie ik mij genoodzaakt aan Curacao te berichten dat er in Nederland niet voldoende belangstelling bestaat om verdere moeite te rechtvaardigen.

Wanneer wij er van uit gaan, dat wij de dieren in onze aquaria zo natuurlijk mogelijk willen voeden, dan is de voeding één van de grote problemen van de zeewaterliefhebberij. Over de natuurlijke voeding is nog slechts zeer weinig bekend. Vragen wij ons eerst af hoeveel wij moeten voeren, dan moeten wij m.i. als uitgangspunt nemen dat pas gevangen dieren bijna altijd in een uitstekende voedingsstoestand verkeren en een volle maag hebben. In de natuur vinden zij steeds volop voedsel, zoveel, dat zij alles niet eens op kunnen. Het in de aquariumliefhebberij steeds aanbevolen "graag houden" van de dieren door ze niet met voedsel te verzadigen, komt dus niet overeen met de natuurlijke toestand en is als zodanig af te keuren.

Natuurlijk kunnen de meeste dieren het wekenlang, ja soms maandenlang zonder voedsel uithouden, maar in dat geval houdt men zijn dieren wel onder zeer onnatuurlijke omstandigheden. Een uitzondering maakt alleen de winterrust, wanneer de temperatuur in de bak onder de 8 gr. C. komt. Bij dergelijke lage temperaturen nemen de dieren in de natuur ook geen voedsel tot zich.

Wanneer wij tot de vraag komen wat wij moeten voeren, dan stuiten we zoals gezegd op vele vraagtekens. De natuurlijke voeding komen we slechts te weten door geregeld onderzoek van de maaginhoud van pas gevangen dieren. Hiervan is hoofdzakelijk bij een aantal visen iets bekend. Wij stuiten dan al gauw op merkwaardige verschillen tussen de in de natuur opgenomen vorm van voer en het voer dat in onze bakken door de dieren toch wel gegeten wordt. Voorbeelden hiervan zijn:

1/ ZEEANJELIER. Volgens onderzoek van de maag inhoud zou dit dier leven van klein dierlijk plankton. Toch kunnen wij onze anjelieren met enchytraeën, stukken mossel, garnaal, vlees enz. zeer goed in leven houden. Ook blijkt het dier een dusdanig grote mondopening te bezitten, dat het met gemak grote brokken naar binnen kan werken, al hebben pas gevangen dieren vaak wel enige tijd nodig om aan deze wijze van voeding te wennen. Leeft dit dier in zee alleen van klein plankton bij gebrek aan beter? (Waarom gebrek aan beter? In de zee is klein dierlijk plankton toch ruimschoots aanwezig en wijst ook de bouw van de tentakelkroon - het grote aantal kleine tentakels - niet juist op het "zeven" van het water "op jacht" naar klein plankton? Red.)

2/ ZEESTER. Een ieder kent de voedingsgewoonte van zeesterren om mossels open te trekken en de inhoud te verorberen. Toch leven de zeesterren in mijn bak van stukjes garnaal en maken zij zich meester van gestorven steurkrabben en krabben, die zij keurig leeg eten, door hun maag in de schaal te brengen, zodat deze alleen achter blijft. De heer Kroon nam waar dat een zeester zich voedde met een levende zee-egel. Het merkwaardige is nu dat de zeesterren de in voldoende hoeveelheid aanwezige en zeker niet te grote mosselen laten staan voor dit makkelijker te verkrijgen voedsel. Weer vragen wij ons dus af of de trage zeester in de natuur van mosselen leeft bij gebrek aan beter, daar de mosselen vastzitten en eventueel aanwezige dode dieren met golfslag en vloedstroom steeds in beweging zijn en dus misschien door de zeester moeilijk bemachtigd kunnen worden.

(Wordt vervolgd)

====Belangrijk!!====

Onze penningmeester heeft een nieuwe stulp betrokken. Zijn huis vinden we aan de SPORLAAN 75 VLAARDINGEN Telefoon 4130. Stuur dus Uw contributie naar dit adres. Dit laatste voor de allertraagsten !!!!

CARCINUS IN ZIJN BOEKENHOEK

LIJST VAN NEDERLANDSE BIOLOGEN, BIOLOGISCHE INSTELLINGEN EN VERENIGINGEN

Deze adreslijst werd samengesteld door Dr. A.M.W. Mennega, secretaresse van het vakblad voor Biologen en werd uitgegeven door het Vakblad voor Biologen met steun van de Biologische Raad, 1950.

Wij hebben slechts lof voor het vele werk, dat de samenstelster aan dit boekje gehad heeft. Voor biologen en biologische instellingen, maar ook bv. voor onze redactie is het buitengewoon handig nu een "naslagwerkje" te bezitten, waarin wij namen en adressen kunnen vinden van personen en instellingen, die op biologisch gebied werkzaam zijn. Het ligt in de bedoeling iedere 2 jaar een herdruk te laten verschijnen, zodat deze lijst ook zo veel mogelijk "bij" blijft.

Prettig is ook dat bij de verschillende instituten een overzicht wordt gegeven van het onderzoek dat nu gaande is, alsmede van die, welke men in de toekomst onder handen zal nemen. Ook bij de namen van de biologen is hun specialiteit vermeld. Een boekje waar insiders en belangstellenden veel gemak van zullen hebben. Voor insiders bedraagt de prijs F.2.--, voor anderen F.3.--

VREUGDE VAN BOS EN HEIDE door A.B. WIGMAN.

Een goed gekozen titel voor een goed boek over het dieren en plantenleven in ons Nationale Park "De Hooge Veluwe". Een goed gekozen titel, omdat het zwerven door de uitgestrekte contreien van dit magnifiek wildpark met een deskundige gids als Wigman ook werkelijk een vreugde betekent.

De zomer nadert en wie nu nog in tweestrijd zit met zijn vakantieplanning vindt in het lezen van dit boeiend geschreven boek de oplossing. Voor h staat in ieder geval een bezoek aan "De Hooge Veluwe" op het programma. Het boek biedt meer aan enkele dagen natuurgenoet in de Veluwe, want Wi man trekt een heel jaar lang met ons kras door het veld. Het boek doet in ieder van ons de drang geboren worden om zelf al dat moois van flora en fauna met eigen ogen en oren te ontdekken en te genieten. Lees dit boek voor U ons Nationale Park bezoekt. U zult er dan dubbel genieten. De vele foto's vormen een smakvolle omlijsting van de vlotte teks. Uitgave: N.V. Gebr. Zomer & Keunig's Uitgeverij, Wageningen. Prijs F.7.50

IN HET VOETSPOR VAN THIJSSSE onder redactie van Dr. A.F.H. BESEMER e.a.

Dit boek werd samengesteld met de bedoeling het Dr. Jac.P. Thijssse op zijn tachtigste verjaardag als een uiting van dankbaarheid voor zijn baanbrekend werk op natuur historisch gebied, aan te kunnen bieden. Helaas mocht het niet zo zijn, want de grote Thijssse overleed een half jaar voor die dag. Dit betekende niet alleen een grote slag voor allen, die direct op natuur historisch gebied geïnteresseerd zijn, maar meer nog een slag voor het gehele Nederlandse volk, dat in Thijssse de man had gevonden die de liefde voor de natuur op zo'n bijzondere wijze onder ons volk heeft weten wakker te roepen. Ongelooflijk uitgebreid is het biologisch

terrein geweest, waarop Thijssse gewerkt heeft. Voor hem bestond er misschien geen specialiteit, omdat de gehele natuur hem wist te boeien. Het pad dat Thijssse voor ons heeft getreden; de weg die hij ons heeft gewezen, zal door iedere waarachtige natuurliefhebber met enthousiasme gevolgd en voortgezet moeten worden.

In dit werk, dat op voortreffelijke wijze door uitgeverij H. Veenman & Zn. te Wageningen werd uitgegeven, wordt door een keur van schrijvers op alle mogelijke gebieden der natuurstudie een interessante bijdrage geleverd, over een onderwerp dat Thijssse na aan het hart heeft gelegen. Meer dan 45 hoofdstukken, alle even interessant en gedegen, mogen een afspiegeling zijn van Thijssse's werk. Alleen al ter nagedachtenis aan Thijssse mag dit werk in geen natuurhistorische bibliotheek ontbreken. Ook het gebied der zee-biologie is er in vertegenwoordigd en wel door een artikel van Kees Hana getiteld: "Vreemde huisgenoten" en een zeer belangrijke bijdrage van Dr. J. Verwey: "Na het land de zee" (Een verhandeling over de kwalen) Prijs F. 14,90 geb.

DE SCHOONHEID VAN ONS LAND

Wie de duinen kent en de vennen, wie in de polders en op de hei gezworven heeft, die kent slechts een gedeelte van de schoonheid welke ons land oplevert. Immers naast het landschap is er ook de kunst: de architectuur, de beeldhouwkunst en de schilderkunst. Deze totale schoonheid is vastgelegd in de uitgave:

DE SCHOONHEID VAN ONS LAND

In de loop van het laatste half jaar verscheen er als 7e en 8e deel in deze serie van twaalf, "Het Water" en "Van Geertgen tot Frans Hals". Hoewel de banden en de typografische verzorging gelijk schoon en volmaakt zijn, is de inhoud totaal verschillend en blijkt hier weer uit, dat deze serie niet eenzijdig wil zijn. "Het Water" geeft juwelen van natuuroopnamen van ons waterland, met al wat er om en op en lange en over het water heen is. "Van Geertgen tot Frans Hals" is gewijd aan de schilderkunst en hoewel er al veel boeken over dit onderwerp bestaan, overtreft dit alles door formaat en kwaliteit der afbeeldingen. Wij kunnen dan ook niet nalaten een ieder aan te raden zich dit werk aan te schaffen. Aangezien binnenkort het negende deel verschijnt en daarmee de voordelige intekenprijs van F. 17,50 per deel vervalt, is het nu de gelegenheid hiervan gebruik te maken. De gemakkelijke voorwaarden van de aanschaf van één deel per maand, maakt dit voor een ieder mogelijk. Uitgave: Uitgeverij Contact Amsterdam.

--- WIE HEEFT ER NOG GEEN AREOMETER ? ---

Een areometer voor het bepalen en controleren van het zoutgehalte van het zeewater in onze aquaria, is toch wel één van die instrumenten, waar een zee-aquariumhouder nu eenmaal niet buiten kan. Zonder een areometer loopt U altijd de kans dat Uw water n iets te zout of te zoet is.

Voor de liefhebbers heb ik momenteel een aantal handige areometers beschikbaar voor slechts F. 2.- plus F. 0,15 porto. De afmeting bedraagt slechts 14½ cm, zodat ook in het kleinste bakje de meter drijvende blijft. Bestellingen per postwissel aan Bob Entrop Dierense laan 89 Den Haag. Op het strookje vermelden : ...Areometer(s)